

CONTRACTE, CONTRACTE DE LEASING ȘI LICENȚE

CONTRACTE, CONTRACTE DE LEASING ȘI LICENȚE

Contractele sunt acorduri privind condițiile în care bunurile, serviciile și activele sunt furnizate clientului.

Contractele care reprezintă vânzări directe de bunuri, servicii sau active determină valoarea și momentul de înregistrare a operațiunii care, în cazul bunurilor, este schimbarea proprietății. Diferența dintre momentul efectuării plății și momentul înregistrării este reflectat în înregistrările în alte conturi de primit sau de plătit din contul financiar.

Se disting trei tipuri de leasinguri de active nefinanciare:

- (a) leasingul operațional;
- (b) leasingul de resurse;
- (c) leasingul financiar.

Înregistrarea a trei tipuri diferite de leasing

Tip de leasing	Metoda de înregistrare a utilizatorului
Leasing operațional (nu se aplică în cazul resurselor naturale)	Utilizatorul nu este proprietarul economic al activului nefinanciar. Chiriile sunt înregistrate ca plăți pentru un serviciu, și anume cheltuieli pentru consum intermediar sau consum final ale administrațiilor publice, ale gospodăriilor populației și ale IFSLSGP.
Leasing de resurse (numai în cazul resurselor naturale)	Utilizatorul nu este proprietarul economic al resursei naturale. Plățile sunt chirii (venituri din proprietate).
Leasing financiar	Utilizatorul este proprietarul economic al unui activ nefinanciar, care este finanțat printr-un credit acordat de locator. Plățile sunt, în majoritate, rambursarea principalului și plăți ale dobânzii aferente creditului. O parte din plățile dobânzilor poate fi înregistrată ca SIFIM, atunci când creditorul este un intermediar financiar. Această plată este clasificată drept cheltuieli pentru consumul intermediar sau consumul final ale administrațiilor publice, ale gospodăriilor populației și ale IFSLSGP.

Înregistrarea a trei tipuri diferite de leasing, în funcție de tipul operațiunii

Tip de operațiune	Tip de utilizare și active implicate
Consumul intermediar	Leasing operațional al activelor produse, de exemplu mașini și drepturi de proprietate intelectuală Servicii SIFIM pentru un leasing financiar
Consumul de capital fix	Numai pentru active produse și numai pentru proprietarul economic
Cheltuiala pentru consum final	Leasing operațional pentru bunuri de consum de folosință îndelungată Achiziții de bunuri de consum de folosință îndelungată (inclusiv atunci când sunt finanțate printr-un leasing financiar sau sunt cumpărate cu plata în rate) Servicii SIFIM pentru un leasing financiar acordat consumatorilor finali
Achiziții de active nefinanciare Formare de capital fix Achiziții de resurse naturale Achiziții de alte active neproduse	Achiziții de active produse (inclusiv atunci când sunt finanțate printr-un leasing financiar) Achiziții de resurse naturale, inclusiv dreptul de utilizare până la epuizarea resursei Achiziționarea dreptului de a utiliza o resursă naturală pentru o perioadă îndelungată, de exemplu o cotă de pescuit
Plăți reprezentând venituri din proprietate Chirii Dobânzi	Leasing de resurse, de exemplu plata pentru utilizarea unei resurse naturale Leasing financiar, de exemplu achiziționarea unui activ nefinanciar finanțat simultan printr-un credit
Operațiuni financiare: credit	Leasing financiar, de exemplu achiziționarea unui activ nefinanciar finanțat simultan printr-un credit

- Leasinguri operaționale

Definiție: un leasing operațional este un acord prin care proprietarul legal este și proprietarul economic și acceptă riscurile operaționale și primește beneficiile economice aferente activului, prin impunerea de plăți pentru utilizarea activului în cadrul unei activități productive.

- Leasinguri financiare

Definiție: un leasing financiar este un acord prin care locatorul este proprietarul legal al unui activ, iar locatarul este proprietarul economic, întrucât acesta din urmă suportă riscurile de exploatare și primește beneficiile economice care rezultă din utilizarea activului într-o activitate de producție. În schimb, locatorul acceptă un alt ansamblu de riscuri și de beneficii din partea locatarului, sub formă de rambursări asociate unui credit. Este frecvent cazul în care locatorul, chiar dacă este proprietarul legal al activului, nu intră niciodată în posesia fizică a activului, ci consimte ca activul să fie livrat direct locatarului. Un indicator al leasingului financiar este acela că proprietarului economic îi revine responsabilitatea de a efectua orice reparație sau întreținere necesară a activului.

- Leasinguri de resurse

Definiție: un leasing de resurse este un acord prin care proprietarul unei resurse naturale o pune la dispoziția locatarului, în schimbul unei plăți înregistrate drept rentă.

- Într-un leasing de resurse, activul resursă rămâne în bilanțul locatorului, chiar dacă este utilizat de locatar. Orice reducere a valorii unei resurse naturale este înregistrată ca dispariție economică a activelor neproduse (la rubrica K.21 - „Epuizarea resurselor naturale”). Aceasta nu este înregistrată ca o operațiune similară consumului de capital fix, întrucât nu există capital fix de consumat. Plățile datorate în cadrul unui leasing de resurse, și exclusiv astfel de plăți, sunt înregistrate drept rente.
- Cazul clasic al unui activ care face obiectul unui leasing de resurse este terenul. Cu toate acestea, utilizarea altor resurse naturale este înregistrată în mod similar, și anume: lemnul, peștele, apa, resursele minerale și spectrul de frecvențe radio.

Permise de utilizare a resurselor naturale

- Atunci când permisele sunt eliberate pentru utilizarea unei resurse naturale, se pot distinge trei opțiuni de înregistrare
- (a) proprietarul poate prelungi sau păstra permisul de utilizare continuă a activului de la o perioadă de leasing la alta.
- (b) proprietarul poate permite utilizarea activului resursă pentru o perioadă îndelungată, în așa fel încât utilizatorul controlează efectiv utilizarea resursei respective de-a lungul acestei perioade, cu o intervenție minoră sau fără intervenția proprietarului.
- (c) proprietarul permite utilizarea până la epuizare a activului resursă.

Înregistrarea a trei tipuri diferite de permise de utilizare a resurselor naturale

Tip de utilizare	Metodă de înregistrare
Permis pentru utilizare temporară, posibil pentru o perioadă îndelungată	Leasing de resurse: rentă (venituri din proprietate)
Controlul efectuat de utilizator în cursul unei perioade îndelungate, riscuri suportate și beneficii obținute de utilizator, transferabilitatea permisului la o valoare reali- zabilă	Rentă și crearea unui nou activ pentru dreptul de utilizare a resursei naturale
Utilizarea până la epuizare; utilizare permanentă (toate riscurile și beneficiile revin utilizatorului)	Vânzarea resursei naturale

Înregistrarea utilizării și achiziționării de active nefinanciare, în funcție de tipul de operațiune și de flux

Tip de operațiune	Tip de utilizare/achiziționare, tip de activ și tip de plată
Consumul intermediar	Leasing operațional al activelor produse, de exemplu mașini și drepturi de proprietate intelectuală Plăți periodice efectuate de către societăți pentru distribuția apei Servicii SIFIM legate de acordarea unui leasing financiar
Consumul de capital fix	Numai pentru active produse și pentru proprietarul economic
Cheltuiala pentru consum final	Leasing operațional pentru bunuri de consum de folosință îndelungată Achiziția de bunuri de consum de folosință îndelungată, inclusiv atunci când sunt finanțate printr-un leasing financiar sau printr-un contract de achiziționare cu plata în rate
Achiziții de active nefinanciare Formare brută de capital fix Achiziții de resurse naturale Achiziții de alte active neproduse	Achiziții de active produse (inclusiv atunci când sunt finanțate printr-un leasing financiar) Achiziționarea unei resurse naturale, inclusiv dreptul de utilizare până la epuizarea resursei Achiziționarea dreptului de a utiliza o resursă naturală pentru o perioadă îndelungată, de exemplu o cotă de pescuit Contracte transferabile de multiproprietate în regim de timp partajat Achiziționarea unui contract transferabil către un terț Contracte pentru producția viitoare, cum ar fi contractele cu fotbaliști sau scriitori
Plăți ca venituri din proprietate Chirii	Leasing de resurse, de exemplu plata pentru utilizarea pe termen scurt a unei resurse naturale Plăți periodice pentru dreptul de a extrage apă Leasing financiar, de exemplu achiziționarea unui activ nefinanciar finanțat simultan printr-un credit
Transfer de venituri Alte impozite pe producție	Permise eliberate de administrațiile publice pentru exercitarea unei activități care este independentă de criteriile de eligibilitate sau pentru care se percepe o plată disproporționată în comparație cu costurile de administrare a sistemului permiselor Permise de emisii eliberate de administrațiile publice pentru a controla emisiile totale
Operațiuni financiare: credit	Leasing financiar, de exemplu achiziționarea unui activ nefinanciar finanțat simultan printr-un credit
Alte variații de volum ale activelor	Utilizarea până la epuizare a resurselor naturale de către proprietar Defrișări, pescuit sau vânat ilegal (confiscare fără compensație a activelor cultivate sau a resurselor naturale)
Variații ale prețului activelor	Expirarea contractelor, a licențelor și a permiselor înregistrate ca active

Parteneriatele public-privat (PPP)

Parteneriatele public-privat (PPP) sunt contracte pe termen lung între două unități, prin care o unitate dobândește sau produce un activ sau o serie de active, îl exploatează pentru o perioadă și ulterior transferă activul unei alte unități. Contractele de acest tip se încheie de obicei între o întreprindere privată și administrațiile publice, însă sunt posibile și alte combinații, în care o societate publică reprezintă una dintre cele două părți sau în care o IFSL privată reprezintă a doua parte.

Administrațiile publice se angajează în PPP dintr-o serie de motive, incluzând speranța că administrarea privată va duce la un proces de producție mai eficient și că se poate obține acces la o gamă mai largă de surse financiare, precum și din dorința de a reduce datoriile publice.

În perioada contractuală, contractantul PPP deține proprietatea legală. La încheierea perioadei contractuale, administrațiile publice dețin atât proprietatea economică, cât și cea legală.

Mai multe informații despre PPP se găsesc în capitolul 20 (conturile administrațiilor publice).

Contracte de concesiune a serviciilor

Contractele de concesiune a serviciilor oferă unei societăți dreptul exclusiv de a presta anumite servicii. De exemplu, în cazul unei concesiuni de servicii publice, o societate privată încheie un contract cu administrațiile publice pentru a deține dreptul exclusiv de a exploata, menține și realiza o investiție într-o utilitate publică (cum ar fi sistemul de alimentare cu apă sau o autostradă cu taxă) pentru un anumit număr de ani. Contractele de concesiune de servicii nu se înregistrează ca active atunci când nu sunt transferabile sau nu se poate realiza nicio valoare din transferul lor.

Contracte de leasing operațional comercializabile (AN.221)

Leasingurile operaționale comercializabile sunt drepturi de proprietate ale terților referitoare la active nefinanciare, altele decât resursele naturale. Leasingul trebuie să îi confere titularului beneficii economice superioare față de comisioanele care trebuie plătite, iar titularul ar trebui să poată realiza beneficiile respective prin transferarea lor. Valoarea leasingului este valoarea aferentă beneficiului titularului care depășește valoarea care revine emitentului. Leasingurile operaționale comercializabile pot include toate tipurile de contracte de închiriere și de leasing operațional. De exemplu, un locatar poate subînchiria un apartament unui terț.